

Täysistunto

Tiistai 26.2.2019 klo 14.04—21.21

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuloverolain ja rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 304/2018 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 34/2018 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

17.15 **Timo Harakka sd:** Arvoisa puhemies! Kannatamme esityksen hyväksymistä valiokunnan esittämien perustelujen mukaisesti. Mutta samalla on syytä — osittain äskeiseenkin keskusteluaiheeseen liittyen — todeta, että sijoitusrahastojen verotusta ei ole käsitelty verolainsäädännössä kovinkaan paljon. Itse asiassa tässä on kyseessä periaatteellinen asia, jossa verokohtelua täsmennetään ensi kertaa. Ulkomaisten sijoitusrahastojen verokohtelusta ei ole säädetty aiemmin tuloverolaissa tai lähdeverolaissa lainkaan. Siksi on tärkeää käsitellä sitä, millä tavalla ulkomaalaiset sijoitusrahastot vaikuttavat Suomen veropohjaan, samoin ulkomaiset eläkesijoittajat. Nimittäin heidän omistavat Helsingin pörssistäkin, sen osakkeista, yli puolet.

Eri sijoitusmuotojen verokohtelua tarkastellut valtiovarainministeriön työryhmä totesi viime vuonna loppuraportissaan, että ”osinkotulon lähdeveropohja on kokonaisuudessaan kaventunut merkittävästi viime vuosina ja Suomen verotusoikeus myös Suomesta saatuihin kiinteistötuloihin on kaventunut”. Näin ollen olisi syytä pohtia esitystä, jonka sosiaalidemokraatit ovat tehneet jo hyvän aikaa sitten vero-ohjelmassa, jonka julkaisimme jo viime keväänä ja johon ei ole esimerkiksi hallituspuolueiden osalta vielä saatu vastausta. Eli odotamme mielenkiinnolla, milloin kokoomus julkaisee oman vero-ohjelmansa. Tapahduko se ennen huhtikuun 14. päivää?

Esitämme, että hallituksen tulisi tässä yhteydessä valmistella esitys, jolla tiivistettäisiin veropohjaa ottamalla käyttöön ulkomaisten rahastojen Suomesta saamille osingoille ja kiinteistötuloille kohtuullinen lähdevero. Se olisi perusteltua ulottaa rahastojen ohella myös muihin osinkoveroista vapautettuihin yhteisöihin — tasapuolisuuden vuoksi myös kotimaisiin. Edeltävän lisäksi tulisi varmistaa, että Suomi perii lähdeveroa koroista ja muista Suomessa vähennyskelpoisista pääomatuloista, kun ne maksetaan maahan, jossa tulonsaajaa verotetaan vain kevyesti eikä Suomella ole kyseisen maan kanssa verosopimusta.

Siksi ehdotamme, että hyväksytään kolme lausumaa, jotka kuuluvat näin:

Pöytäkirjan asiakohta PTK 165/2018 vp

1. ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee esityksen, jolla tiivistetään veropohjaa ottamalla käyttöön ulkomaisten rahastojen ja muiden osinkoveroista vapautettujen yhteisöjen saamille osingoille kohtuullinen lähdevero.”

2. ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee esityksen, jolla tiivistetään veropohjaa ottamalla käyttöön ulkomaisten rahastojen ja muiden osinkoveroista vapautettujen yhteisöjen Suomesta saamille vuokratuloille ja kiinteistöjen myyntivoitolle kohtuullinen lähdevero.”

3. ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee esityksen, jolla tiivistetään veropohjaa ottamalla käyttöön verokeitaisiin sijoittautuneille rahastoille maksetuille koroille ja muille vähennyskelpoisille pääomatuloille lähdevero.”

17.18 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Harakan edellä esittämiä hyviä ponsia. Mielestäni ne on syytä tähän liittää ja ottaa myös hyvin tosissaan, koska me olemme täällä nyt käyneet useassa yhteydessä, viimeksi edellisen pykälän yhteydessä, keskustelua siitä, mistä tulevaisuudessa voimme saada lisää verotuloja. Silloin jos koskaan kannattaisi ehdottomasti harkita juuri tämän kaltaisia veropohjan laajennuksia, jotta voisimme myös esimerkiksi ulkomaiset suursijoitukset pistää sillä tavalla verolle, että tulisi kohtuullinen 5 prosentin lähdevero. Ja kuten tässä todettiin, laskelmien mukaan tällä voitaisiin esimerkiksi saada jo nelisensataa miljoonaa, mikä on tietenkin iso raha tässä tilanteessa, kun meillä ei sitä rahaa aivan liikaakaan täällä ole ja haasteita on paljon, kuten se, että voimme pitää hyvää huolta vanhuksistamme ja että emme joutuisi tekemään jatkuvasti leikkauksia pienituloisten ihmisten etuuksiin, mitä tämä hallitus on tehnyt. Ja siksi olen oikeastaan aika ylpeä siitä, että SDP on ensimmäinen — tähän mennessä tosin ainoa — puolue, joka on tätä lähdeveroa esittänyt. Mutta uskoisin, että kun siihen hieman tutustutaan, niin moni sitä saattaisi kannattaakin, ja siksi toivon, että tutustutte tähän ajatukseen.

Kannatan siis lämpimästi näillä sanoilla edustaja Harakan tekemiä lausumaehdotuksia.

17.20 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Vielä vain lyhyeksi täydennykseksi äsken sanottuun: On tärkeä muistaa kaksi verotuksen pääperiaatetta, joista ensimmäistä kosketettiin juuri äskeisessä keskustelunaiheessa. Eli tiiviit pohjat, matalat kannat. Se on esimerkiksi osinkoverotusta vuonna 2010 pohjustaneen Hetemäen työryhmän tärkein viesti, joka kestää aikaa. Tiiviit pohjat, matalat kannat.

Mutta yhtä tärkeätä on se, että kun on kiistatonta, että verotus vaikuttaa haitallisesti taloudelliseen toimintaan, niin silloin periaatteena täytyy olla se, että verotuloa kerätään sieltä, missä se vähiten haittaa taloudellista toimintaa, ja sitten sijoitetaan sinne, missä siitä on eniten hyötyä kasvulle ja työllisyydelle. Tämä toinen tärkeä periaate, ikävä kyllä, ei ole luonnehtinut tämän hallituksen veropolitiikkaa, vaan veronkevennyksiä on tehty summitaisesti omille eturyhmille piittaamatta siitä, että hallituksen omissa esityksissäkään ei ole kerrottu, että niillä olisi mitään positiivista vaikutusta työllisyyteen tai kasvuun. Ja nimenomaan silloin, kun mietitään, mistä tulisi tulevaisuudessa saada verotuloja haittaamatta aitoa liiketoimintaa, aggressiivisen verosuunnittelun estäminen on se paras tapa hankkia niitä lisätuloja. Ja siinä tapauksessa, että voisimme verottaa edes maltillisesti, kuten Aaltoyliopiston apulaisprofessori Tomi Viitala on esittänyt, 5 prosentin lähdeverolla tällä hetkellä nollaverotettuja osinkoja, olisi todellakin saatavissa tämän ennätyksellisen osinkovuoden tietojen perusteella laskettuna peräti 400 miljoonaa euroa suomalaisen hyvinvointivaltion kustannuksiin, julkisten palveluiden kattamiseen. Silloin voimme olla varmoja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 165/2018 vp

siitä, että emme tule haitanneeksi liiketoimintaa vaan itse asiassa edistäneeksi tervettä kilpailua, koska tosiasiahan on se, mitä olen yrittänyt suomalaiselle elinkeinoelämälle enintään keskinkertaisella menestyksellä todistaa, että aggressiiviseen verosuunnitteluun kykenevät määritelmällisesti vain monikansalliset konsernit. Siihen eivät pysty suomalaiset kotimarkkinayritykset, varsinkaan pienet ja keskisuuret yritykset. Eli joka kerta, kun saamme tiivistettyä veropohjaa verosuunnittelun osalta, paitsi että oikeudenmukaisuus toteutuu, myöskin kilpailua tullaan edistäneeksi ja nimenomaan suomalaisten yritysten asemaa.

17.23 Touko Aalto vihr: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Harakka piti niin hyvän puheenvuoron, että pitää hieman jatkaa, kun useissa eri veroseminaareissa olemme yhdessä olleet asiasta keskustelemassa. Palaan ehkä vielä niihin hyvän verojärjestelmän periaatteisiin. Verojärjestelmässä tärkein tehtävä, totta kai, on se fiskaalinen tavoite: kerätä varoja valtion kassaan. Toinen tavoite on se neutraalisuus, että kilpailuneutraliteetti toimii ja kaikkia kohdellaan samalla tapaa.

Kun katsoo näitä eri veroesityksiä, mitä tämän vaalikauden aikana on tehty, niitä on hyvin vaikea perustella oikeastaan kummankaan hyvän verojärjestelmän perusperiaatteen mukaisesti, ja lisäksi ne eivät toteuta sitä suuntaa, minkä edustaja Harakka toi esiin. Eli pitäisi päästä kohti tiivistä veropohjaa, jossa on mahdollisimman matalat verokannat. Verotuksen painopiste pitäisi pystyä siirtämään kulutukseen ja haittoihin, pois työn tekemisestä ja yrittämisestä. Mutta käytännössä ongelmaksi muodostuu se, että jos rakenteellista alijäämää lisätään tavoilla, jotka eivät lisää työllisyyttä eivätkä kestäväää talouskasvua vaan käytännössä vain ja ainoastaan siirtävät omaisuutta paikasta A paikkaan B, niin se ei millään tapaa noudata hyvän verojärjestelmän tarkoitusta. Pikemminkin se johtaa siihen tilanteeseen, minkä edustaja Viitanen toi aikaisemmin mainiosti esiin, eli tilanteeseen, jossa valtion tulot, verotuotto vähenee, ollaan tilanteessa, jossa joudutaan pohtimaan, mistä seuraavaksi leikataan, miten ne hyvinvointiyhteiskunnan kaikkein keskeisimmät tavoitteet voidaan rahoittaa.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.